

WOJEWODA MAZOWIECKI

Warszawa, 01 czerwca 2021 r.

WPS-I.431.1.15.2021.KW

Pan
XXXXXXXX XXXXXXXX
Wójt Gminy Poświętne

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 7 ust. 1 pkt 5 i ust. 2 ustawy z 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2020 r. poz. 218, poz. 956) zwanej dalej ustawą oraz rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z 3 czerwca 2011 r. w sprawie nadzoru i kontroli nad realizacją zadań z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie (Dz. U. Nr 126, poz. 718) zespół inspektorów Wydziału Polityki Społecznej Mazowieckiego Urzędu Wojewódzkiego w Warszawie przeprowadził w dniach 22 - 26 marca 2021 r. kontrolę kompleksową w kierowanym przez Pana Urzędzie Gminy Poświętne.

Przedmiot kontroli obejmował realizację zadań własnych gminy dotyczących tworzenia gminnego systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie w zakresie:

- opracowania i realizacji gminnego programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie,
- podejmowania działań na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie w ramach zespołu interdyscyplinarnego. Kontrola dotyczyła okresu od 1 stycznia 2020 r. do dnia kontroli.

W związku z kontrolą, której wyniki zostały przedstawione w protokole kontroli, podpisanym przez Wójta bez zastrzeżeń w dniu 28 kwietnia 2021 roku, przekazuję niniejsze wystąpienie pokontrolne.

Realizację zadań związanych z przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie w Gminie Poświętne oceniono pozytywnie z nieprawidłowościami.

Zgodnie z art. 6 ust.2 pkt 1 ustawy po przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie, Uchwałą Nr XVIII/102/2016 Rady Gminy Poświętne z dnia 31 maja 2016 r. przyjęty został Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2016

- 2020. Program opracowali pracownicy Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej na podstawie danych uzyskanych od Zespołu Interdyscyplinarnego, Policji oraz własnych wieloletnich doświadczeń. W Programie wskazano 3 cele ogólne, które będą realizowane m. in. poprzez cele operacyjne i działania. Kierownik Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Poświętnem zlecił opracowanie strategii rozwiązywania problemów społecznych oraz programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie na następne lata firmie zewnętrznej. W celu dokonania diagnozy sytuacji gminy opracowano ankiety skierowane do przedstawicieli placówek funkcjonujących na terenie Poświętnego, ale także do Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej, Powiatowego Zespołu ds. Orzekania, Policji, Sądu itp.

Na terenie Gminy nie funkcjonuje żaden ośrodek wsparcia dla osób doznających przemocy w rodzinie. Konieczność udzielenia schronienia osobom doznającym przemocy w rodzinie wystąpiła w roku 2020. XXXXXXXXXXXX została skierowana do Powiatowego Ośrodka Interwencji Kryzysowej w Zielonce.

W okresie od 1.01.2020 r. do dnia kontroli na podstawie art. 12a ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie nie odebrano z rodziny żadnego dziecka w związku z zagrożeniem jego życia i zdrowia.

W dniu 31 marca 2011 r. Rada Gminy Poświętne podjęła Uchwałę Nr VI/29/2011 w sprawie trybu i sposobu powoływania i odwoływania członków Gminnego Zespołu Interdyscyplinarnego w Poświętnem oraz szczegółowych warunków jego funkcjonowania.

W uchwale określono 4 – letnią kadencyjność zespołu. Zapisano, że zespół powołuje grupy robocze oraz że przewodniczący zespołu składa co pół roku sprawozdanie wójtowi z prac zespołu. 16 grudnia 2016 roku zmieniono uchwałę dodając zapis, że zespół interdyscyplinarny w składzie co najmniej 3 członków, w tym przewodniczącego lub jego zastępcy może powoływać grupy robocze. Zmieniono także zapis dotyczący składania wójtowi sprawozdania z działalności zespołu. Wprowadzono coroczne składanie sprawozdania do 31 stycznia roku następnego.

Rada Gminy Poświętne przyjęła Uchwałę Nr XII/110/2020 z dnia 21 stycznia 2020 roku w sprawie określenia trybu i sposobu powoływania i odwoływania członków Zespołu Interdyscyplinarnego oraz szczegółowych warunków jego funkcjonowania. W uchwale zapisano, że członkowie zespołu powoływani są na czas nieokreślony oraz, że szczegółowe zasady funkcjonowania zespołu określi Regulamin Zespołu. Pierwszy Zespół Interdyscyplinarny powołany został w dniu 11 lipca 2012 roku Zarządzeniem Nr 25/2012 Wójta Gminy. Składał się z 12 osób.

Zgodnie z zapisami uchwały o trybie i sposobie powoływania i odwoływania członków Zespołu Interdyscyplinarnego oraz szczegółowych warunków jego funkcjonowania z 2011 roku kadencyjność zespołu trwała 4 lata. W związku z powyższym w 2016 roku Wójt podpisał Porozumienia o współpracy w ramach zespołu interdyscyplinarnego z podmiotami zaangażowanymi w przeciwdziałania przemocy w rodzinie zgodnie z zapisami art. 9 a ust.3 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie – poza porozumieniem z organizacją pozarządową.

Zarządzeniem Nr 25/2016 z dnia 18 lipca 2016 roku Wójt powołał Zespół Interdyscyplinarny, w którego skład weszły osoby wskazane w porozumieniach.

Zarządzeniem Nr 41/2016 oraz Nr 41/2017 skład zespołu został zmieniony. Pierwsze posiedzenie Zespołu Interdyscyplinarnego odbyło się 23 sierpnia 2016 r. Wybrano na nim przewodniczącą Zespołu – panią XXXXXXXXXXXXX – pracownika socjalnego w GOPS w Poświętnem na zastępcę przewodniczącej wybrano pana XXXXXXXXXXXXX – przedstawiciela GKRPA, a sekretarzem została pani XXXXXXXXXXXXX – przedstawicielka oświaty.

Zgodnie z art. 9c ust. 3 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie wszyscy członkowie zespołu interdyscyplinarnego zobowiązali się do zachowania poufności informacji i danych uzyskanych przy realizacji zadań, składając pisemnie stosowne oświadczenia.

Dnia 21 stycznia 2020 roku Rada Gminy Poświętne przyjęła Uchwałę Nr XII/110/2020 w sprawie określenia trybu i sposobu powoływania i odwoływania członków Zespołu Interdyscyplinarnego oraz szczegółowych warunków jego funkcjonowania.

W związku z powyższym, 2 czerwca 2020 r. podpisał Pan nowe porozumienia o współpracy w ramach zespołu interdyscyplinarnego.

3 czerwca wydał Pan Zarządzenie Nr 28/2020 w sprawie powołania i określenia składu Zespołu Interdyscyplinarnego w Gminie Poświętne.

W skład Zespołu weszli przedstawiciele oświaty, Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej GKRPA, Policji, sądu, służby zdrowia.

Zgodnie z art. 9c ust. 3 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie wszyscy członkowie zespołu interdyscyplinarnego zobowiązali się do zachowania poufności informacji i danych uzyskanych przy realizacji zadań, składając pisemnie stosowne oświadczenia.

Pierwsze posiedzenie nowego Zespołu odbyło się 22 czerwca 2020 roku. Dokonano na nim wyboru przewodniczącego. Została nim p. XXXXXXXXXXXXX – pracownik socjalny w GOPS-ie w Poświętnem. Jej zastępcą pan XXXXXXXXXXXXX – przedstawiciel GKRPA.

24 lipca 2020 roku Zarządzeniem Nr 60/2020 wprowadził Pan Regulamin Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie. Straciło moc Zarządzenie Nr 40/2016 z dnia 22 września 2016 roku. Regulamin określa powoływanie, funkcjonowanie oraz tryb pracy grup roboczych. Załącznikami do niego są wzory dokumentów niezbędnych w realizacji procedury „Niebieskie Karty”.

W roku 2020 odbyły się 3 spotkania Zespołu. W 2021 roku zaplanowano posiedzenie Zespołu na przełomie marca i kwietnia.

Z posiedzeń sporządzane były protokoły z listami obecności i podpisami osób obecnych. Z działalności Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie za rok 2020 przewodnicząca sporządziła sprawozdanie, które złożyła do Pana 15 marca 2021 roku. Wynika z niego, że poza realizowaniem procedury „Niebieskie Karty” we wrześniu 2020 roku odbyło się szkolenie Zespołu Interdyscyplinarnego. Akta spraw przechowywane są w siedzibie Ośrodka w metalowej szafie zamykanej na klucz.

Zespół prowadzi Rejestr wszczętych „Niebieskich Kart – A”, który w 2020 roku zawierał 12 pozycji, a w 2021 roku do dnia kontroli 4 pozycje.

Podczas kontroli analizie poddano dokumentację 10 procedur „Niebieskiej Karty”, prowadzonych w kontrolowanym okresie.

W każdym przypadku we właściwym terminie przewodnicząca ZI informowała członków Zespołu o wpłynięciu nowej „Karty A”.

We wszystkich przypadkach grupy robocze zostały utworzone przez Zespół Interdyscyplinarny.

Powoływanie grup roboczych następowało w bardzo krótkim terminie od daty wpłynięcia „Niebieskiej Karty – A”, każdorazowo w ich skład powoływano przedstawicieli pomocy społecznej, Policji, GKRPA, oświaty, służby zdrowia.

Każdorazowo kopię protokołu z zakończenia procedury przekazywano wszystkim instytucjom biorącym udział w realizacji procedury. Spośród 10 skontrolowanych akt spraw zakończono 6 procedur.

Podczas kontroli stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1. W Gminnym Programie Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2016 – 2020 nie zawarto harmonogramu działań oraz nie określono mierników jego realizacji. Nie wskazano osób odpowiedzialnych za realizację programu, ani sposobu jego monitorowania. Cele operacyjne oraz działania sformułowano bardzo ogólnie. Od 2016 roku

nie sporządzono żadnego sprawozdania z realizacji Programu.

2. Nie opracowano Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie i Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na rok 2021 i następne lata, co zgodnie z art. 6 ust. 2 pkt 1 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie należy do zadań własnych gminy.

3. W Regulaminie organizacyjnym Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej nieprawidłowo wpisano do struktury organizacyjnej Ośrodka Zespół Interdyscyplinarny, który zgodnie z art. 9a ust. 2 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie powołuje wójt, burmistrz albo prezydent miasta.

4. Nie podpisano porozumień o współpracy z organizacją pozarządową, co jest niezgodne z art. 9a ust. 8 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy oraz nie powołano w jego skład przedstawiciela organizacji pozarządowej, co jest niezgodne z art. 9a ust.3 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie.

5. W dwóch przypadkach przekazanie formularza „Niebieskie Karty A” do Przewodniczącej Zespołu nastąpiło z przekroczeniem terminu określonego w § 7 ust. 1 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 13 września 2011 r. w sprawie procedury „Niebieskie Karty” i wzorów formularzy „Niebieska Karta”.

6. W trzech przypadkach w dokumentacji rodzin nie stwierdzono potwierdzenia przekazania osobie doznającej przemocy formularza „Niebieskie Karty – B”, co było niezgodne z § 6 ust. 1 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 13 września 2011 r. w sprawie procedury „Niebieskie Karty” i wzorów formularzy „Niebieska Karta”.

7. Wypełniając „Niebieską Kartę – C” planowano działania m.in. dla przedstawicieli pomocy społecznej i Policji, które nie zawierały informacji o częstotliwości wizyt w środowisku.

8. W dwóch przypadkach osoby podejrzane o stosowanie przemocy zostały zaproszone spotkanie z grupą roboczą, co było niezgodne z § 17 ust. 1 rozporządzenia.

9. W siedmiu przypadkach, nie wezwano na posiedzenie grupy roboczej osoby, wobec której istnieje podejrzenie, że stosuje przemoc w rodzinie i nie wypełniono z nią formularza „Niebieska Karta -D”, co było niezgodne z §17 ust. 1 oraz § 8 ust. 6 rozporządzenia.

10. We wszystkich analizowanych przypadkach stwierdzono brak zapisów dotyczących podejmowanych działań przez członków grupy roboczej, o których mowa w art. 9d ust. 2 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie, poza pracownikami socjalnymi Ośrodka Pomocy Społecznej.

11. W jednej sprawie, która składała się z dwóch procedur zakończono ją jednym protokołem podając dwa powody jej zakończenia, co było niezgodne z §18 ust. 1 i ust. 2 rozporządzenia.

12. W jednej sprawie podczas trwania procedury wszczęto następną. W obu przypadkach był ten sam sprawca, natomiast były różne osoby podejrzane o doznawanie przemocy. Zespół potraktował tę drugą sprawę, jako kontynuację pierwszej, co było niezgodne z § 9 ust. 1 rozporządzenia.

Za powstałe nieprawidłowości odpowiedzialność ponosi Pan, jako Wójt Gminy Poświętne. Przyczyną nieprawidłowości jest brak nadzoru z Pana strony nad realizacją ustawy o przeciwdziałaniu przemocy i rozporządzenia w sprawie procedury „Niebieskie Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta”.

W celu usunięcia stwierdzonych nieprawidłowości zwracam się do Pana o realizację następujących zaleceń pokontrolnych:

1. Niezwłocznie przyjąć do realizacji Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie i Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na rok 2021 i następne lata. W harmonogramie Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w Gminie Poświętne na następne lata uszczegółowić terminy realizacji poszczególnych zadań. Realizować zadania wynikające z Programu, w tym monitorować jego realizację. Jasno określić, kto powinien dokonywać monitoringu, w jakim odstępie czasu. Precyzyjnie określić mierniki realizacji zadań oraz opisać spodziewane efekty. Formułować bardziej szczegółowo cele operacyjne i działania oraz sporządzać sprawozdania z realizacji programu.
2. Niezwłocznie podpisać porozumienie o współpracy w ramach pracy Zespołu Interdyscyplinarnego z organizacją pozarządową, co wynika z art. 9a ust. 8 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie oraz Niezwłocznie powołać w skład Zespołu Interdyscyplinarnego przedstawiciela organizacji pozarządowej, co wynika z art. 9a ust 3 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie.
3. Podjąć działania zmierzające do terminowego, zgodnego z przepisami prawa przekazywania formularza „Niebieskie Karty – A” do przewodniczącej zespołu interdyscyplinarnego.
4. Podjąć działania zmierzające do przekazywania formularza „Niebieskie Karty – B” osobie doznającej przemocy w rodzinie.
5. Wypełniając „Niebieską Kartę – C” należy planować działania dla przedstawicieli m.in. pomocy społecznej i Policji, które będą zawierały informacje o częstotliwości wizyt w środowisku.
6. W myśl zapisów § 17 ust. 1 rozporządzenia w ramach prowadzonej procedury „Niebieskie Karty” należy kierować wezwania na posiedzenie grupy roboczej do osób, wobec których istnieje podejrzenie, że stosują przemoc w rodzinie oraz zgodnie z § 8 ust. 6 rozporządzenia wypełniać

w jej obecności formularz „Niebieska Karta –D”.

7. Należy dokumentować podejmowane działania wszystkich członków grupy roboczej, o których mowa w art. 9d ust. 2 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie.

8. Kończąc procedurę „Niebieskie Karty” należy stosować się do § 18 ust. 1 i ust. 2 rozporządzenia.

9. Stosownie do § 9 ust. 1 rozporządzenia w sytuacji kiedy zachodzi podejrzenie, że osoba, wobec której istnieje podejrzenie, że stosuje przemoc w rodzinie, dopuściła się po raz kolejny stosowania przemocy w rodzinie należy wypełniać formularz „Niebieska Karta - A”.

Ponadto zwracam się do Pana o podjęcie działań mających na celu dopilnowanie niezwłocznego dokonania przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej zmiany w Regulaminie organizacyjnym w zakresie usunięcia ze struktury Ośrodka Zespołu Interdyscyplinarnego.

Jednocześnie zobowiązuję Pana do przekazania, w terminie 30 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, pisemnej informacji o sposobie realizacji zaleceń pokontrolnych lub przyczynach ich niewykonania.

Na podstawie art. 130 ust. 1 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2020 r. poz. 1876, z późn. zm.), kto nie realizuje zaleceń pokontrolnych, podlega karze pieniężnej w wysokości od 500 do 12 000 zł.

Pouczenie

Zgodnie z art. 128 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej w związku z art. 7 ust. 1 pkt 5 i 6 oraz art. 7 ust. 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie kontrolowana jednostka może, w terminie 7 dni od dnia otrzymania zaleceń pokontrolnych, zgłosić do nich zastrzeżenia.

W przypadku nieuwzględnienia przez Wojewodę Mazowieckiego zastrzeżeń należy w terminie 30 dni powiadomić o sposobie realizacji zaleceń Wydział Polityki Społecznej Mazowieckiego Urzędu Wojewódzkiego w Warszawie, a w przypadku ich uwzględnienia należy mieć na uwadze zmiany wynikające z powyższego faktu.

z up. WOJEWODY MAZOWIECKIEGO

Kinga Jura
Zastępca Dyrektora
Wydziału Polityki Społecznej